

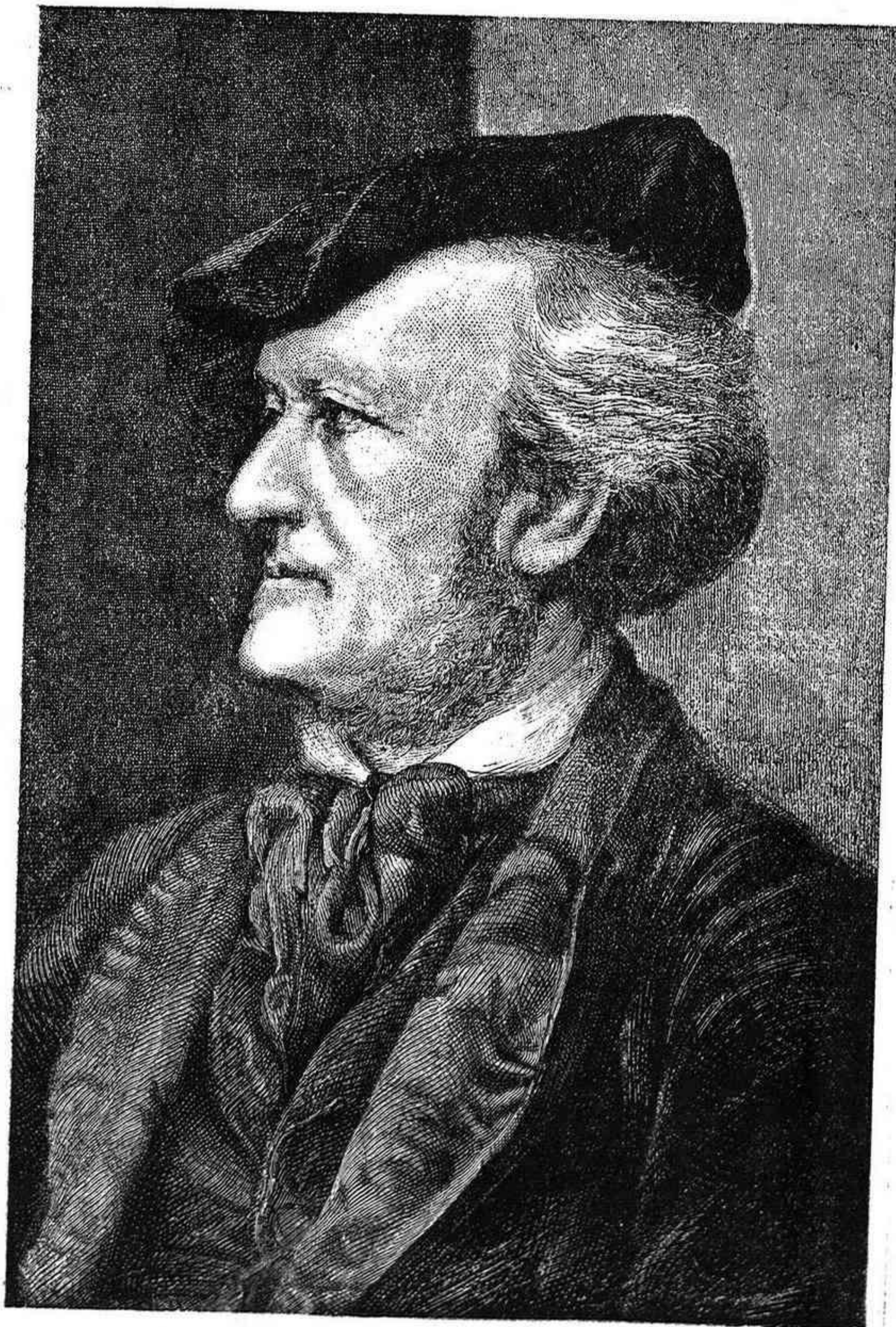
LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.	PREU DE SUSCRIPCIÓ Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18
--	---

RICARDO WAGNER.

RICARDO WAGNER.

La música estava empantanegada. Arias, duos, tercetos, concertants, tot se feya ab motllo. Un *andante* al comensar: un *allegro* al final y encare no 's comensava un motiu ja saviam per endavant de quina manera havia de acabar-se.

L'orquestra preludiava, y després acompanyava servilment.

¿No es veritat que son admirables los homes que seguint aquesta tarifa han arribat á lluhir extraordinariament? Rossini, Bellini, Donizzetti ¿per qué no havém de admirar lo vostre geni inmens, veyent que fins colcats dintre d' aquest amanerament sou grans y trobéu recursos pera ser originals?

Pero darrera de vosaltres ¡quants imitadors! ¡y quanta pallal! ¡y quanta migranya!

Los excesos reaccionaris provocan sempre una revolució; y la revolució musical vá inaugurarla Wagner.

Es de creure que nasqué engendrada per un sentiment tan noble com es l' amor patri.

Wagner es alemany, y Alemania no tenia escola. En los teatros d' aquell pais no corria més moneda que l' italiana. Wagner creá l' escola alemanya. Dotat de un talent portentós y de un gran esperit de originalitat, s' empapá de las obras clásicas que jeyan casi olvidadas sota un munt de gasofia italiana.

Lo mestre alemany creya, y creya bè, que 'l drama musical no consisteix en enfilear una colecció de pessas més ó menos lluhidas, sinó en presentar una acció completa y que la música déu ser inseparable de aquesta acció. Aixó al ménos es molt enrahonat. Y aixis comensá per imaginar las obras, per desenvoluparlas, per escriurelas y per posarlas en música. Tot s' ho fá ell mateix perque la composició tinga unitat.

Y armat d' aquestas teorías y sense atendre ni transigir ab lo gust del públich, doná las sévas primeras produccions.

—¡Quin soroll!... ¡Quin estrépit!.. ¡Poséuvos coló fluix á las orellas!.. exclamava 'l mon en pés. Alemania aplaudia... per amor patri.

Wagner es incansable y tò la tenacitat per divisa. —¿Dihéu que faig soroll? Donchs are 'n faré més que may.

Y per fi vá resultar que las obras últimas feyan agradar las primeras.

L' orella s' hi anava acostumant: s' anava comprenent que una frase bèn acentuada tè més valor dramátich que un refilet: aquellas melodias puras é inspiradas que al principi no se sentian, després se trobavan si raras vegadas en la véu, casi sempre en l' orquesta,

prodigadas ab una abundancia tant extraordinaria, que dintre de una òpera de Wagner hi ha al menes tela tallada, pera desrollar-ne doze al estil italià.

Y la revolució estava feta.

Las obras de Wagner passaren las fronteras alemanyas, y lo que 's considerava propi sols del porvenir allà pels anys 1843 al 50, quinze ó vint anys després per tot arreu s' admestia com á propi del present.

Tots los compositors de l' escola moderna estudiavan al autor de la revolució musical.

Gounod, s' inspirava ab ell; Meyerbeer feya 'l mateix; Verdi en l' *Aida*, seguia las sèvas petjadas. Sense copiarlo l' imitavan, y al imitarto l' ni aplanavan lo camí.

Quant se sent lo *Lohengrin* assombra que aquesta obra siga anterior á molts altres que tothom prenía com á grans innovacions. Y si aquestes altres s' executan després d' aquella, s' empetteixen de tal manera que casi arriban á fer llástima.

La revolució ha triunfat. * * * Honor al gran revolucionari..

Wagner diu que are vá extremant la sèva escola. Assseguran alguns que *Lohengrin* es com la *Sonámbula* de la nova escola, es á dir una cosa dolça, un pastel, una transacció entre 'l passat y 'l porvenir.

¿Será veritat, que las últimas obras del mestre de Bayreuth, representan l' exageració propia de la decadencia?

Vels' hi aquí una cosa que no podém judicarla en conciencia, per desconeix absolutament aquestes últimas obras. No 'ns queda altra guia que la crítica; pero entre la crítica hi ha fanàtics en pró y fanàtics en contra. Y al pensar que al seu temps, també hi havia fanàtics en contra de *Lohengrin*, lo judici més clar y més seré vacila.

Wagner s' adelanta sempre al gust del públich. ¿No pot adelantarse també en la ocasió present?

Vaja, que d' aquí trenta ó quaranta anys, algú sabrá donarnos la respostal

Pèl moment aquí vá 'l retrato de Wagner.

Y lo induptable es que encare que no hagués escrit més que *Lohengrin*, Wagner passaria á la immortalitat, brillant en lo cel del art, ab aquella llum d' l' geni que may més s' apaga.

P. DEL O.

TEATRO PRINCIPAL.—LOHENGRIN.

Ja no podém duptarho, á Barcelona s' ha estrenat lo *Lohengrin*.

Aquest aconteixement musical se déu á l' Adolfo Brugada, y tant se l' hidéu que encara no l' ha cobrat, ni crech que se l' hi puga pagar en lo que falta de temporada.

Tres representacions se n' han dat per ara: tot lo més que se 'n podrán dar serán altres tantas y lo que es ab sis representacions no es fácil que 's rescabali de lo que l' hi costa. Vaja, ja 's pot assegurar que no farà las paus.

Y es que una òpera tant gran no cabia dintre d' una temporada tant petita.

L' embestir una empresa tant atrevida suposa á més de grans alientos una gran abnegació.

Es un sacrifici com lo que fá aquell que imposa una cantitat en un banch vitalici perque se 'n aprofitin los seus heréus quan ell sigui mort.

Es clar, en la próxima temporada d' hivern l' empressari que posi 'l *Lohengrin* se trobará ab tota la feyna feta. Orquesta y coros educats y 'l públich previngut en favor d' aques.a música y ab gran desitj de ferse'n un bon panxó. ¡Tira peixet! ¡Qualsevol se 'n vaji á América!

Vencer lo cúmulo de espantosas dificultats que se l' hi haurán presentat cada dia per posar en escena una òpera com lo *Lohengrin* y sabent de cert que no 'n podria dar més que molt pocas representacions es una cosa que no s' explica, com no m' explicaria que un ricatxo tallés un dels millos arbres del seu bosch per ferse'n un escura-dents.

Es massa luxu.

Si, aixó no es més que lujo. Per mi en Brugada ha posat aquesta òpera no més que pèl gustasso de sentir-la éll.

Lo mateix que jo faria si fos rich: tindria teatro propi y 'm faria las òperas á casa com las bugadas. Ara á l' estiu, que no se sent més música que la que fan los mosquits, ajustaria un bon quartetto, per exemple; en Massini, la Patti encara que fos ab la torna d' en Nicolini, la Nilsson y la Pasqua, en Faure y en Maurel, en Mateu y algun altre baix per l' estil, y 'ls faria debutar ab lo *Niebelungen* que es l' òpera en que més libre manifestació tenen las novas ideas d' en Wagner, l' ajustaria á n' éll per dirigimela y jo ab bata y sapatillas y rodejat de tota la familia vinga encendre puros y disfrutar del mon. Tot lo demés es una mentida. ¡Si aquest mon son quatre dias!

Lo *Lohengrin* ha tingut á Barcelona més éxit del

que jo 'm creya, y m' en alegre molt, en primer lloch per Barcelona y en segon lloch per mi que tindré la satisfacció de cambiar un poch de música.

Ja estava enbafat de *Trovadors* y *Rigoletto* y *Fausts* y *Aidas*: son operas que m' agradan; pero ja 'm daban engunia.

Jo que tinch la debilitat de ser aficionat á totas las revolucions esceptuantne la del xexanta vuit que ha acabat ab un Camacho, com no he de ser partidari d' en Wagner, que es més revolucionari qu' en Prim y y més radical que en Ruiz Zorrilla?

Ja no sentirém més aquellas codas interminables d' en Rossini que al costat d' en Wagner es lo Narvaez dels compositors, lo liberal-conservador d' aquellas trabas escoltiscas, que tanta nosa feyan al art y á la inspiració.

Podrá haberhi fanàtics que las adoptin y las escriguin; pero ab lo crit d' *abajo lo existente* d' en Wagner, ja no hi haurá qui se las escolti.

Los conservatoris de música que en qüestions d' art son reaccionaris, ván escandalisarse ab las llibertats y atreviments d' en Beethoven, que ja en 1770 vá ser un especie de *Xich de las barraquetas* de la música, y la sèva sinfonia en *do menor* va sublevar als sabiots de l' época. Avuy mateix los enemichs de la llibertat musical, los carlins del contrapunt s' esgarrifan encare al sentir en l' *andante* d' aquella sinfonia, lo *mi bemol* que sosté 'l clarinet sobre l' acort de *si bemol menor*. —«Aquest *mi bemol* ha de ser un *fa*, diuhen. Beethoven no pot haverlo escrit.»

Avuy dia la intenció d' aquell *mi bemol* ja no es un secret. Lluny de ser una falta, es una bellesa de primer ordre, aquell *mi* revela un progrés y una resolució de las més elegants: lo *fa* hauria sigut vulgar y pobre d' efecte.

¡Si 'n deuen haber dit de pestes del pobre Wagner aquestos acadèmichs estabornits y enlluernats per la brillantés de la nova escola, ells que *morirán con la espada en la mano, defendiendo* la comoditat de las trabas y dels elàstichs!

Si 'ls conservatoris poguessin castigar las manifestacions liberals del geni, com las castigaba *in illo tempore* 'l tribunal de la Santa Inquisició, ¡ay de 'n Wagner que s' ha atrevit com en Colón á descubrir nous mons per l' art!

¿Quins secrets posseheix aquest home per imposarse d' una manera tal, que Barcelona ab una sola audició del *Lohengrin* s' electrisa y 'l declara l' amo?

¿Ha creat algo sobrenatural? ¿Ha inventat nous signos musicals? ¿Ha trobat alguna nota nova?

Res d' aixó. La revolució d' en Wagner s' ha concretat simplement á la forma; á la manera de fer.

Ni lo bo es nou ni lo nou es bo, ha dit un altre sabiot á qui no tinch l' honor de coneixer; ab lo qual déu haver volgut dir que ja no 's pot inventar res, que l' home no crea res en lo sentit absolut de la paraula, que las sèvas obras ne són més que arreglos; amalgamas, copias que fá de altres cosas que 's presentan á la sèva observació; pero modificadas ab savia propia ab las revelacions del art y del seu geni col-locantse en lo terme mitj del realisme y del idealisme.

Wagner ab una ciencia inmensa y una potencia de concepció titánica que 's condeix de vegadas més enllá de lo possible, no ha fet més que engrandir l' objectiu dels clàssichs entre 'ls quals ha elegit á Gluck en primer terme, auxiliat ab los poderosos recursos de las orquestas modernas.

¡Es singular! May está més inmens, més arrebatador Wagner, lo gran innovador, que quan imita als clàssichs, que quan ell mateix se converteix en clàssich. Digaho sino l' entusiasme que produheix al públich la sinfonia del *Lohengrin*, las combinacions orquestals que acompanyan los *duos* del segon acte, especialment la escena muda que tant admirablement interpreta la Pasqua, y 'l deliciós preludi del tercer acte que electrisa cada nit á tots los que l' escoltan.

Wagner ha concebut l' idea de un drama que reunís y posés en joch tots los elements de que disposa l' humanitat. Ell pensa que las demés arts han de ser cómplices de la sèva obra en lloch de ser simplement encubridoras, es á dir en lloch de *aguantar la capa* á la música com hasta ara, convensut de que produhíia una obra animada que satisfaria y respondria á totas las aspiracions de la actual generació.

En Wagner no es esclau de cap preocupació. Al vuidar la sèva inspiració fá parts iguals; no deixa *pubilla* com los mestres italians á la melodia. De vegadas pren per modelo á Bee'hoven quan dibuixa aquellas melodias que descomposantse en petites parts presentan formas inesperadas sense desviar-se de la idea mare que 'ls ha dat lo ser.

Altres vegadas segueix las tendencias d' en Gluck, com en la escena del judici del primer acte del *Lohengrin*.

Wagner es per mi clàssich com ho son també los innovadors Schumann, Raff, Massenet y Saint-Saens.

Per tenir una idea del programa d' en Wagner, del seu credo musical no hi ha res millor que sentirlo á n' ell mateix.

«La música es una dóna diu en Wagner, com la Ninfa de las ayguas errant pèl mitj dels boscos, aquesta dóna no té ánima fins lo dia que se sent esti-

mada. La música italiana es una *cortesana* que no té de la dóna més que 'ls sentits; la francesa es una coqueta que vol ser admirada y estimada sense prestar gens del seu cor; l' alemana es una gata moixa erissada d' escrúpuls y de virtut, alimentada per dogmas y fórmulas y extraordinariament freda y per consecuencia, estéril.»

¿Qué 'ls sembla? ¡Vaya un mano que n' hi ha de 'n Wagner! ¡Quan los altres mestres hi van, ell ja 'n vé!

Pero abont es encara més revolucionari y casi *cantonal* es en la manera d' emplear los instruments de l' orquesta. Aquí no ha respectat res; ha aixamplat las *lessituras*, ha reformat los tons, ha transformat fins lo pentágrama per produhir timbres nous, efectes de sonoritat que sorprenen, armonias que encantan, vibracions que emocionan, y acorts d' una potencia mágica.

Per compendre las reformas que en aquest punt ha fet en Wagner bastará que 'ls conti lo que 'm deya un músich sortint de un dels ensaigs.

Vaja, ja 'ls diré qui era; pero no 'n fassin us. En Salvatori, que es un primer clarinet y un gran solista m' explicaba las dificultats que resultan de la nova música dihentme en catalá xampurrat:

—*Dichós Lohengrin me farà presentá la dimissió de músich. Me cluvan un instrument que pesa me que... é bufa que bufa tota la nit en clau de sol. ¡Veyám d' ahont trauré 'l buf?*

BONAVENTURA GATELL.

(Se continuarà.)

À EN JOFRE. (1)

AB MOTIU DE NO PASSAR LA MAROMA.

SONET.

Lo diumenje passat per passá 'l rato, y véure 'l teu valor com anunciavas, vaig gastar quatre rals per si passavas, que com tú comprendrás no es gens barato.

Puig per veure un clown ó un caricato ó un pallaso, com vulguis, fora travas, no l' hauria gastat; mes m' enganyavas y á mí no me la pega may cap xato.

Pero aném á n' al cas: arriba l' hora de *carregá* á la pobre Spatterini y ab lo teu tremolor, pobre senyora, vá haver de desistir del determini. Si ho probas altre cop, aquí ó á fora créume, feste anunciar en Gallinini.

PERE POBLADOR.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLBRES.

En lo número passat continuárem una frase de Rossini sobre Wagner y la sèva música.

—Wagner es un Verdi que tira xucrut y cervesa als macarrons, deya Rossini.

Lo mestre alemány ja fá temps que l' hi ha tornat la pilota. De passada dirém qu' es molt just y natural qu' ell y Rossini no s' entengan.

—Rossini, digué Wagner, escriu música per una gran guitarra.

—¿Quina guitarra? l' hi preguntaren.

—L' orquesta.

Per causas politicas Wagner tingué de fugir del seu pais y refugiarse á Suissa en lo moment mateix en que deixava escrit *Lohengrin*.

La sèva emigració sigué llarga, y en l' entremitj lo pianista Litz qu' es un dels admiradors del gran mestre feya posar *Lohengrin* en lo teatro de Weimar.

Aquesta obra s' estrenava 'l dia 28 de agost de 1850, alcansant un éxit entusiasta. Desseguida era posada en tots los teatros de aquell pais y Wagner continuava desterrat. Aixó durá déu anys y Wagner deya:

—«Aviat seré l' únich alemány que no haurá sentit lo *Lohengrin*.»

ESQUELLOTS.

En lloch de donar aquesta senmana un cop d' ull als teatros, publicuém una revista de *Lohengrin*, qu' es lo gran aconteixement teatral de la temporada.

Fora d' aquesta òpera, lo *Principal* y 'l *Liceo* se n' han endut la palma.

Divendres de la passada senmana varem tenir *Ruy Blas*. Entre 'l tenor de Bassini y 'l tenor Massini, no hi ha més que una lletra de diferencia; pero en la prác-

(1) Aquest sonet devia sortir en lo número anterior; pero per no haverse rebut á temps no pogué insertarse.

tica hi ha una pila de kilòmetres de distancia. En certs moments lo protagonista de *Ruy Blas* semblava un caricato. L' executà ab primor. Es á dir fou una execució capital: l' òpera morí aquell dia.

Dilluns comensaren los aconteixements: *Roberto* ab la *Reszcké*, l' *Uetam* y l' *Ugolini*. Nos ocuparém més extensament d' aquesta òpera.

Dimars despido de la *Vitali* al Liceo. La eminent cantant tingué en *Amlet* un gran triúf.

Dimercres, benefici de 'n *Goula* al *Principat* ab *Lohengrin*. Alló và ser l' olla gran dintre de la xica.

Per Dijous estava anunciat lo despido de la *Theodorini* ab *Aida*.

Un filarmonich deya:
—¡Mal vinatje! Are que comensava á anar bè, tot de un plegat s' acaba.

L' Ajuntament ha acordat no celebrar festas aquest any, en vista de las circunstancias.

Barcelona 'm fá l' efecte de una persona enfadada. L' hi anéu á fer posturas y 'us respon:

—Vaja, deixa'm estar ¡no estich per festas!
Es molt significatiu que 'l mateix Sr. *Rius* y *Taulet* ho haja arribat á coneixe.

A Madrid s' ha inaugurat una exposició de flors.

A Barcelona ja fá alguns mesos que n' hèm inaugurat un' altra.

La d' aquí no es de flors, es d' espinas.

Una noticia que traduheixo literalment:
«Diu que á *Centellas* s' han repartit quinze fusells á altres tants homes».

¡Quinze fusells... y á *Centellas*!
¡Rayos y *centellas*!

Acte primer de *Lohengrin*:
Surt una barca tirada per un cisne que 's porta l' aygua.

Redoli:
Señores, veurán un' oca que neda sobre la roca.

La Pasqua está tot l' acte primer en escena y sense cantar

Un espectador:
—Fins are 'l paper de la Pasqua jo també 'l cantaria. Si 'l Sr. *Brugada* 'm contracta, prometo estarme á l' escena per la meytat del préu.

Acte segon:
Es lo millor de l' òpera. Lo duo de baritono y contralt causa impresió.

Consisteix ab una vèu d' home y una de dona que 's troban á mitj cami, fan brasset y marxan al mateix pas. Després vè 'l gran duo de tiple y contralt.

La Pasqua 's rescabala; pero ¡de quina manera!... Y la *Vitali*... no 'n parlem.

La *Giusseppina Vitali*
Canta de ca 'l generalí.

Pero venen los coros.
Se componen de patjes, guerreros, nobles y senyoras de l' aristocracia.

Los patjes mostran las sévas formas. Se coneix que 'l rey era molt aficionat á las eamas primas.

Un' altra observació.
Desde 'l temps de *Lohengrin* fins are, 'ls sabaters, per lo tocant al calsat de senyora, no han adelantat gens.

Las mateixas sabatas escotadas ab taló alt se portan are que llavoras.

En quan als guerreros tots duhen una gallina dalt del casco.

Los soldats d' are en temps de guerra quan n' aixarpan alguna, se la guardan dintre de la moixilla.

Respecte als nobles y á las senyoras de l' aristocracia, ja 's coneix qu' en aquell temps no s' usavan ni 'ls respalls, ni la benzina, y tampoch devia haverhi *quitamanchas*.

Jo crech 'l que anava més brut, era més noble.

En lo tercer acte surt la cambra nupcial.
Sembla 'l saló de Cent de cala Ciutat.

Al fondo hi ha un lliit que s' ha fet célebre. Es un lliit pintat á la paret.

¡Vaya unas bromas que tenia l' emperador de Alemania, de donar un lliit aixís á uns nuvis que s' estiman, en l' hora més solemne del matrimoni!

Per fortuna ni *Lohengrin* ni *Elsa* se 'n adonan.

Lo primer dia del casament van convenir que passarian la nit cantant y refilan qu' es un contento.

—¡Vaya uns romansos!.. vaig sentir que deya un vehi mèu. ¿Qué dimoni s' empatollan?

Un altre l' hi responia:
—Are disputan sobre si 'l quarto es humit ó no es humit, y sobre si en cas d' agafar un dolor reumátich son millors las ayguas de *Caldas* ó las de la *Garriga*.

Un filossoph:
—¡Oh! 'Ls alemanys d' aquell temps quan se casavan, no feyan us sino de un lliit pintat á la paret. Es á dir: la major cantitat de espiritualisme compatible ab lo matrimoni.

Aixís en aquell temps se sentian diálechs per l' istil:
—Me sembla, noy, que avuy dormiré ab la dona.

—¡Me sembla noy que si no t' ho pintas!..

Prou *Lohengrin*, que si hagués de trasladar tots los ecos que vaig recullir y totas las impresions rebudas no acabaria may.

Y á pesar de un aparato escénich desgalitxat y ridicul, la música entusiasma y fascina.

Las orellas absorbeixen á la vista.

A Fransa han aprobat la lley sobre 'l divorci. 'Ls casats podran separarse y tornar á contraure matrimoni.

Un periódich anticipa la següent escena que podria molt ben succehir:

Un que fá temps que vá al darrera de una casada, se l' hi agenolla als péus, l' hi agafa la mà y l' hi ompla de petons. Ella apénas tè temps de resistir, ja que per una porta secreta 's presenta 'l marit.

—¡Bravol diu crasantse de brassos.

—Dispensi, caballer, respon l' amant: he vingut ab bons fins.

—¿Ab bons fins?

—Si senyor, jo desitjo casarme ab la seva senyora, aixís que 's divorcihi de vosté.

QUENTOS.

Una tiple que tè una vèu feta mal bè, forma part de una companyia de sa suela.

Naturalment, quan ella 's presenta tothom tús.

—Es una llástima, diu un amic seu que l' estima: desafina molt; pero no pot negarse que tè una veu molt fresca.

—Ja ho crech, home, tant fresca qu' encare no dona una nota ja tothom está costipat.

Davant de un tinent d' arcalde hi compareix un matrimoni, acusat per un municipal, á conseqüencia de una agarrada que van tenir ell y ella, en la qual lo marit de una mossegada vá emportarse 'n mitja orella de l' eposa.

Y no obstant la dona com més sufriments reb, més estima al marit.

Lo tinent d' arcalde:—¿Es cert que 'l seu marit vá maltractarla?

Ella:—No senyor.

Lo tinent:—¿Y donchs lo tros d' orella que l' hi falta? ¿No diuhen que se l' hi vá endur de una mossegada?

Ella:—No senyor, res d' aixó: me la vaig mossegar jo mateixa.

Un camalich observa que 'l ventre l' hi vá creixen y se 'n vá á ca 'l metje.

—Veji senyor doctor, fassa 'l favor de donarme una mirada al ventre ¿qué dimoni hi tinch aquí dintre?

Lo metje després d' examina:lo detingudament, respon:

—Aixó es un principi d' hidropessia.

—Que vol dir aquesta paraula.

—Aixó vol dir que aquí dintre se 'us hi forma un dipòsit d' aygua.

—¿Aygua? ¡Impossible! En ma vida l' hi tastada.

Y després de reflexionar una estoneta, diu:

—A no ser que 'l taberner nè barreji ab lo ví. ¡Com son tant pillets!

Los amos de una magnífica torre de Sant Gervasi un dia convidan á un amic á dinar.

Serveixen la sopa, y al acabar diu l' amic:

—Are vi: jo ab la sopa acostumo á beure vi.

Vè 'l segon plat, y demana vi; al tercer plat torna á demanar, y sempre empleant la mateixa fórmula.

—Jo darrera del peix, ó del biftech, ó de la perdiu acostumo á beure vi.

Al últim l' amo de la casa l' hi pregunta:

—Escolti. ¿Hi ha alguna cosa ab la que no hi bega vi, vosté?

—Ja ho crech, home.

—Veyam, diguila.

—Ab l' aygua.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Murmuras quan duplas tú
—Hu.

M' agrada si es armoniós
Dos.

Y per cert una nota es
Tres.

Crech que dirte es per demés
ab los datos que t' hi dat
qu' es un utensili usat
per guisar la hu-dos-tres.

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.

Diu que hu diners á guany
lo germá de D. Fructuós
y jo estich total que dos
perque vá á fiar tot l' any.

PAU SALA.

MUDANSA.

En tot arbre pots trobá
lo total escrit ab a.

Tot aquell qu' es mariné
tot sovint total ab e.

En los versos que hi ha aquí
trobarás total ab i.

Y extrangera ciutat só
si per cas m' escrius ab o.

UN TAPÉ Y F. DE T.

CONVERSA.

—¡Ay Maria!

—Lluisa ¿qué tens?

—Mal de ventre.

—¿Vols que t' fassa una tassa de camamilla?

—No: fémela de...

—¿De qué?

—De lo que havém dit.

HERMOSA LOLA.

TRENCA-CLOSCAS.

—¿Se 'n vá? —Cert.

Ab aquestas lletras fermar lo nom de un gran escriptor.

RELOS Y SUOP.

LOGORIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6.—Un catalá ilustre.

1 2 3 4 3.—Nom de dona.

1 3 4 3.—Lo que tothom tè.

3 4 3.—Lo qu' es present.

2 3.—Una nota.

6.—Una lletra.

UN CAAALÁ.

ROMBO.

•
•••
•••••
•••••
•

Primera ratlla vertical y horisontal: una consonant.
Segona: un peix. Tercera: una bailarina. Quarta; lo que no es en contra. Quinta: una vocal.

MARÍA T. DE REUS.

GEROGLÍFICH.

LL EN

G

am

I

dama

IF

ou

BATU

da

LLARCH Y PRIM.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

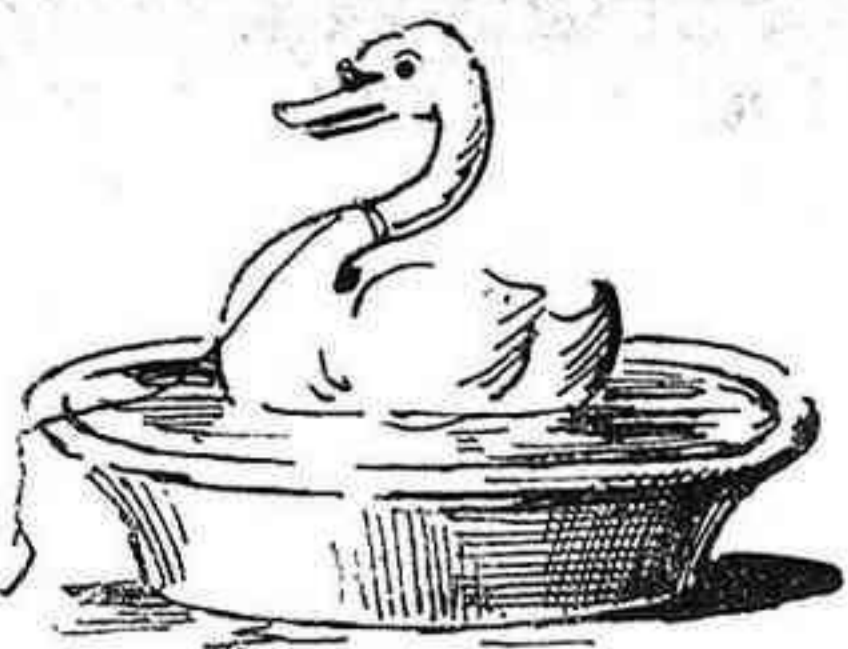
- XARADA 1.ª—Es-to-na.
- Id. 2.ª—Ca-ma-cho.
- SINONIMIA.—Costa.
- TRENCA-CLOSCAS.—Capellades.
- ROMBO.

C
G A T
C A B A I I
T A P
L I

- LOGORIFO NUMERICH.—Pectoral.
- CONVERSA.—Coqueta.
- GEROGLÍFICH.—Las donas tenen massa punt.

L'argument d'aquest portentó tot plegat no es més que un quènto.

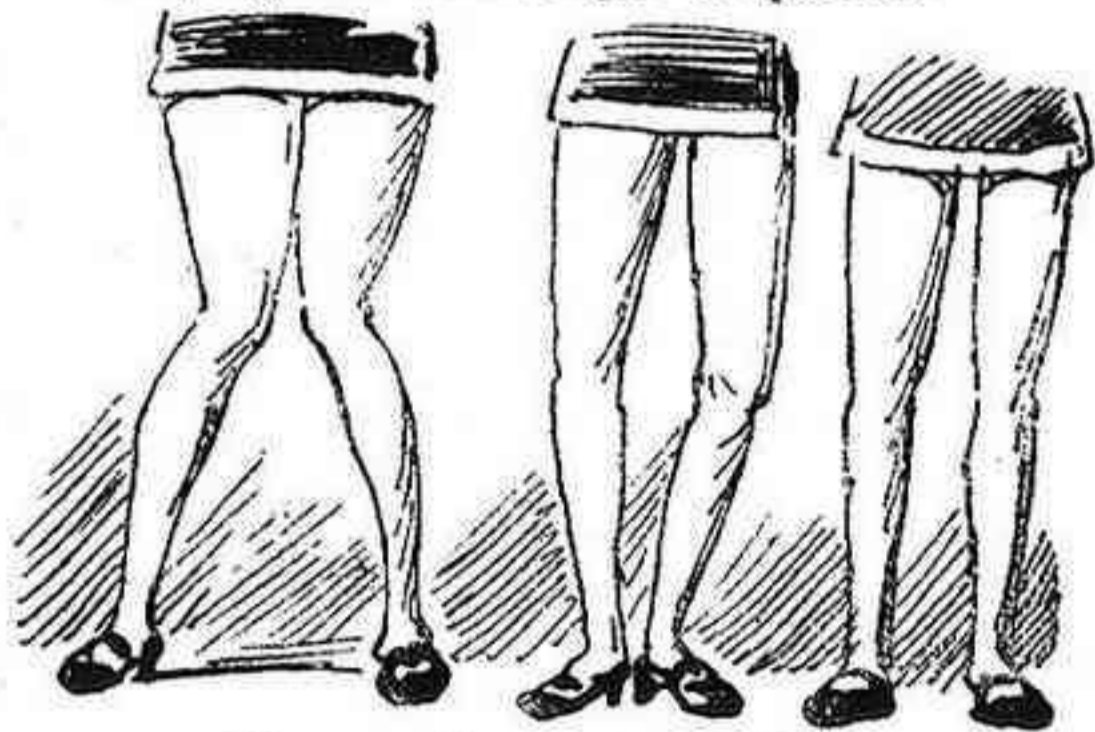
Una vegada era una oca....
(Va al davant y 'l torn l'hi toca.)

Y un rey que jo 'ls asseguro que á tal rey no hi poso un duro.

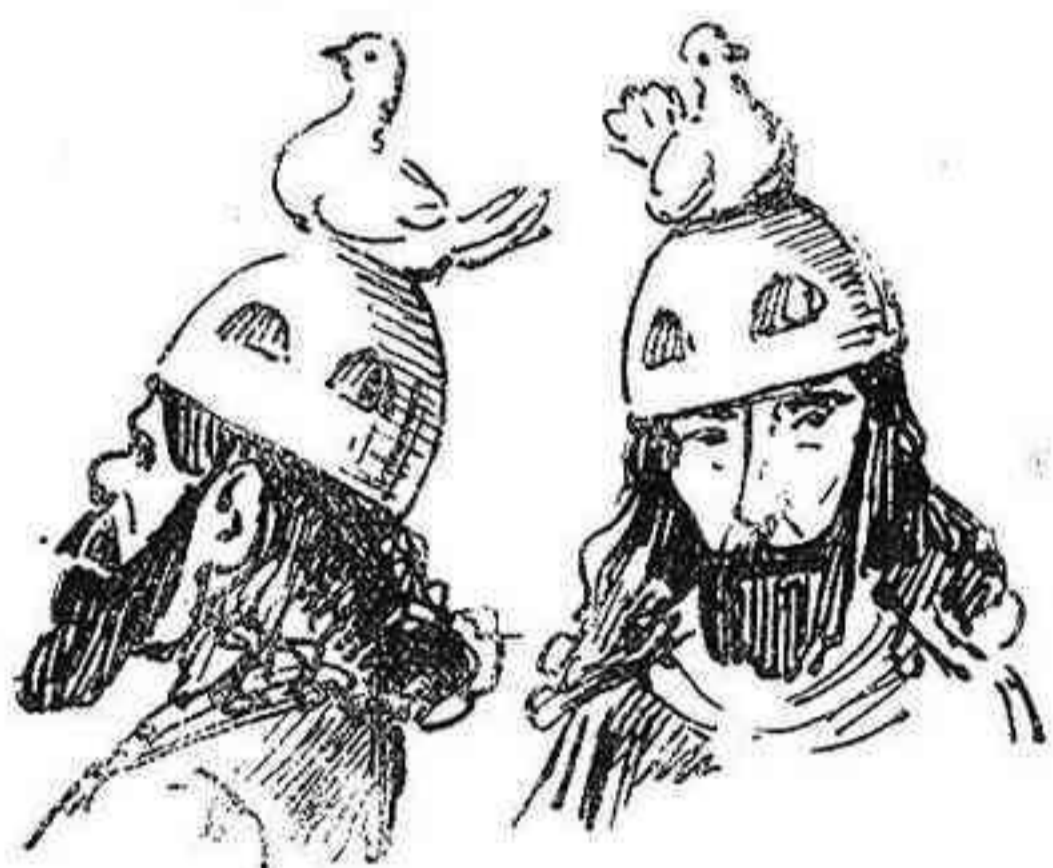
Y un guerrero tant lluent qu' enlluhernava á la gent.

Y uns patjes ¡vaua dell! parents del Senyor Garrell.

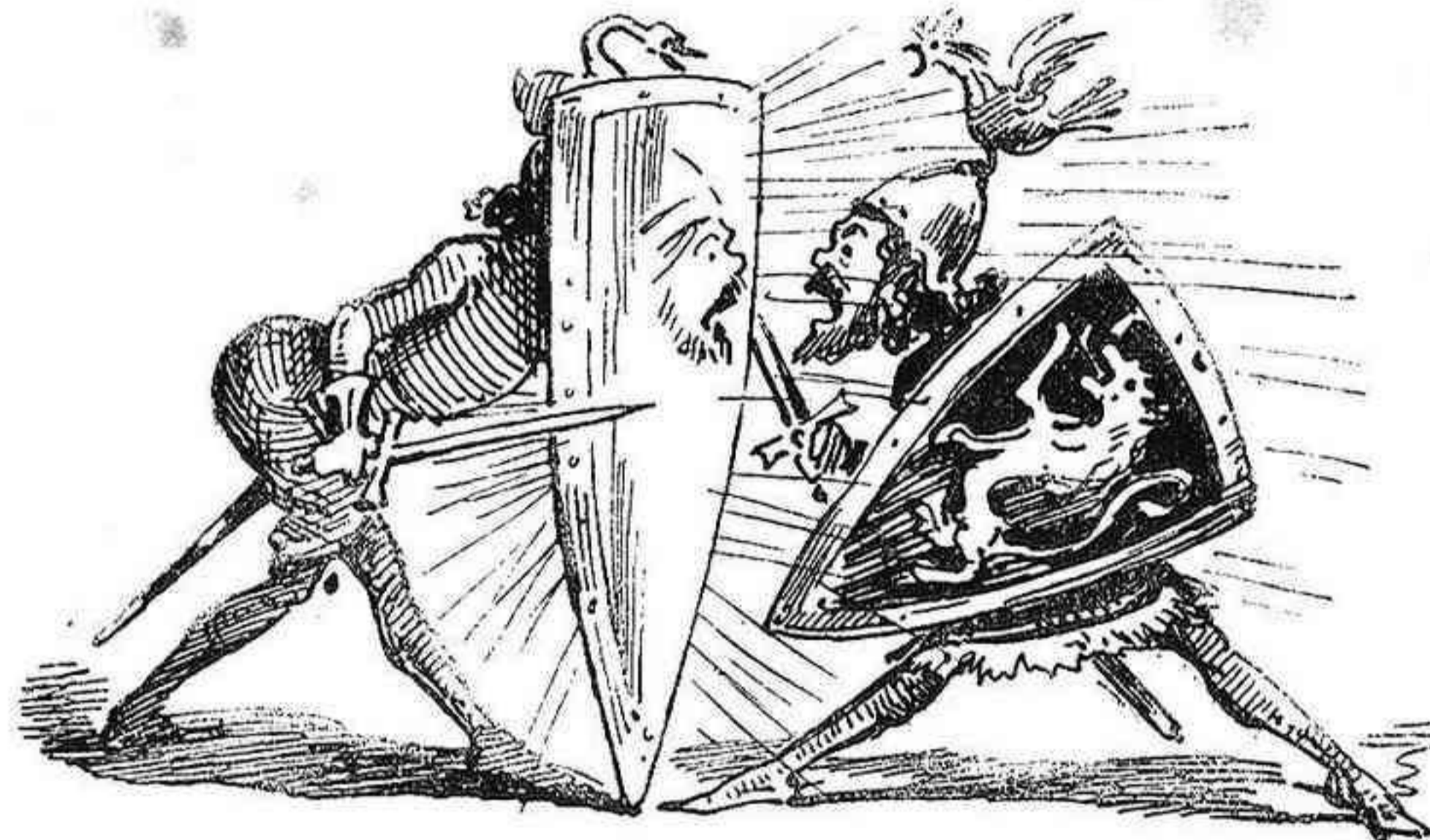
Y uns nobles atrocinats bruts, mal vestits y deixats.

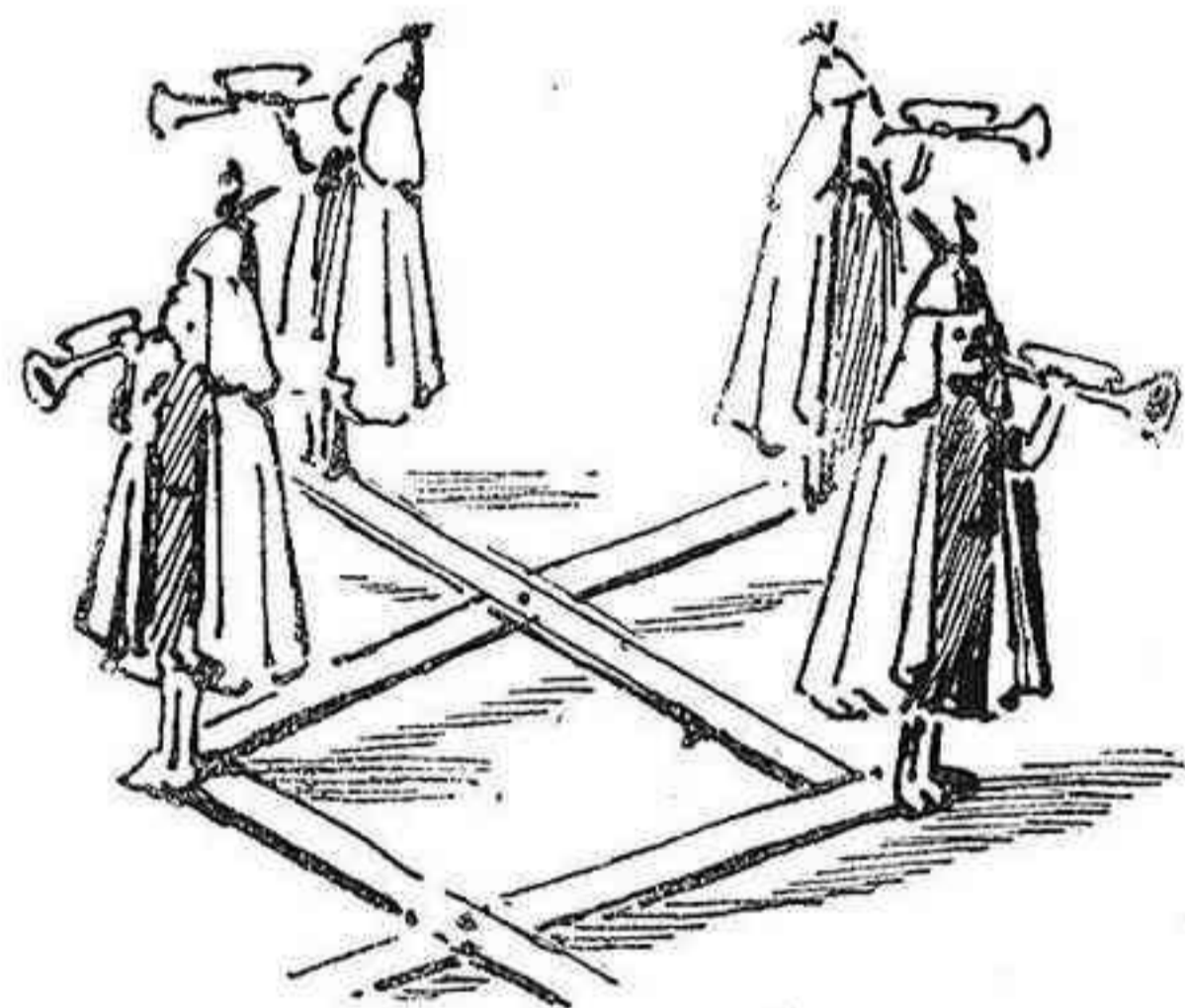
Y ab los cascos uns guerreros molt cayos y sandungueros.

Los amigos tintoreros iban siempre los primeros.

Acte primer. ¡Desafío!
Bon principi como hay Dio!

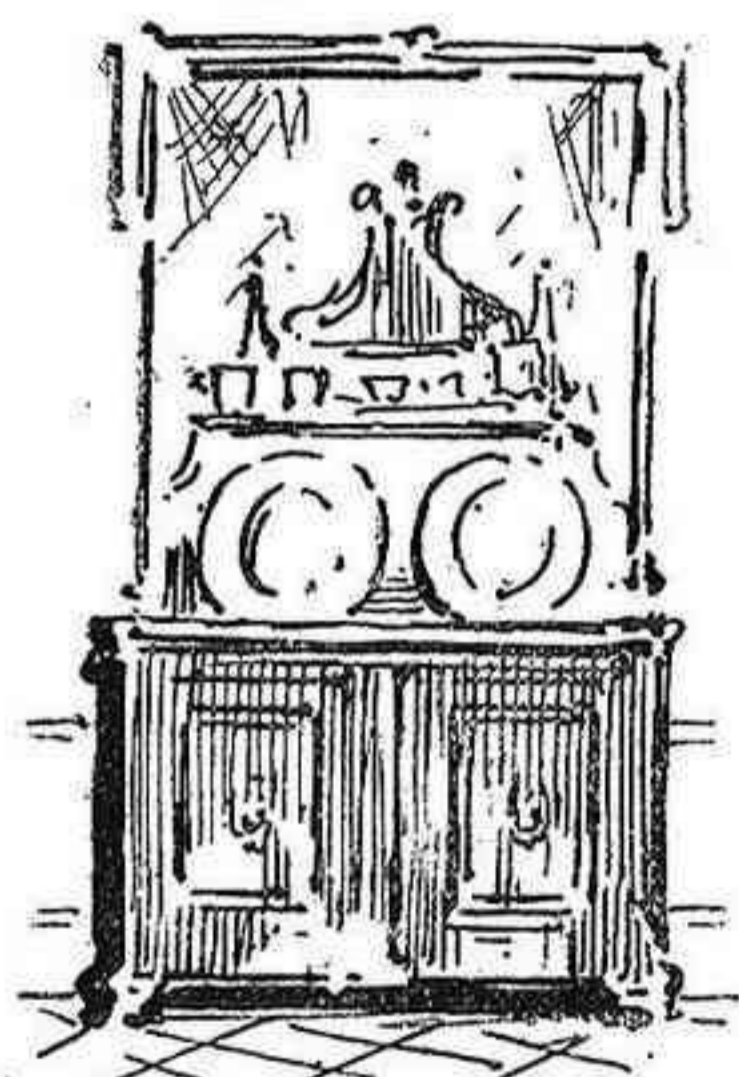
Acte segon. Uns trompets que posats á ca'n Fradera que 'n valdrian de ralets!

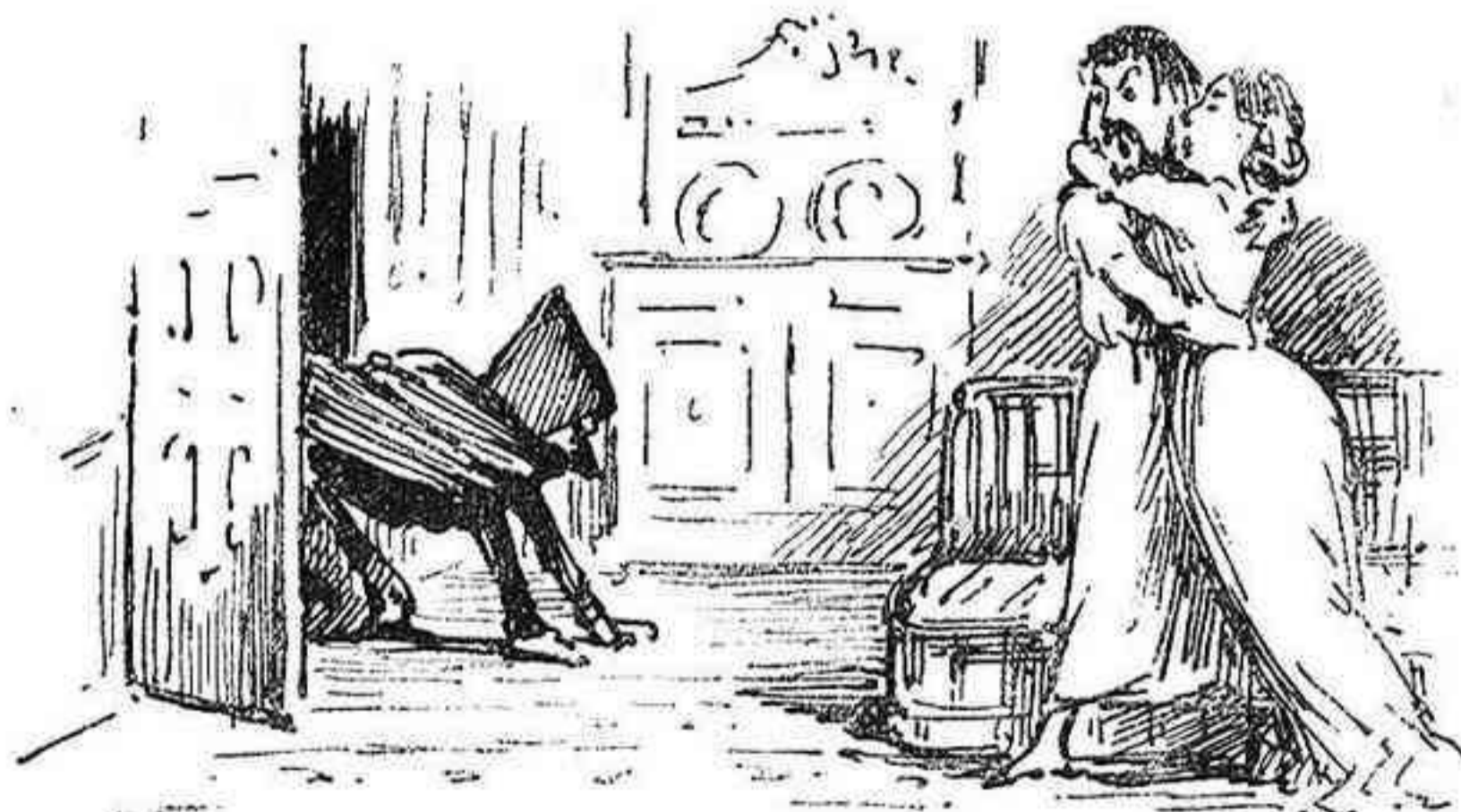
—Qué portéu?
—Jo res amago;
¡Miri si ha res de pago.

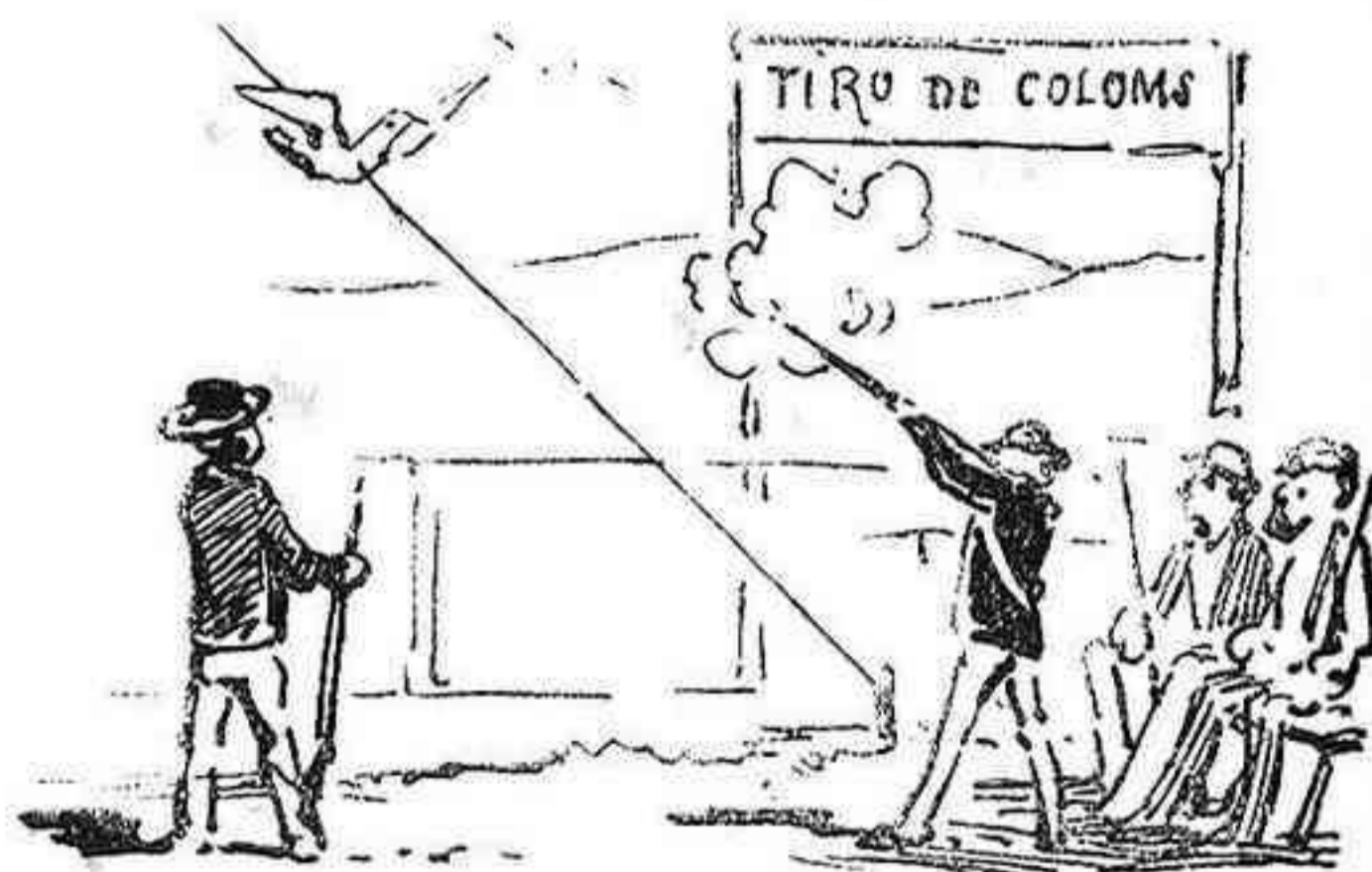
Acte ters. Al punt de dal.
Coro de sabor nupcial.

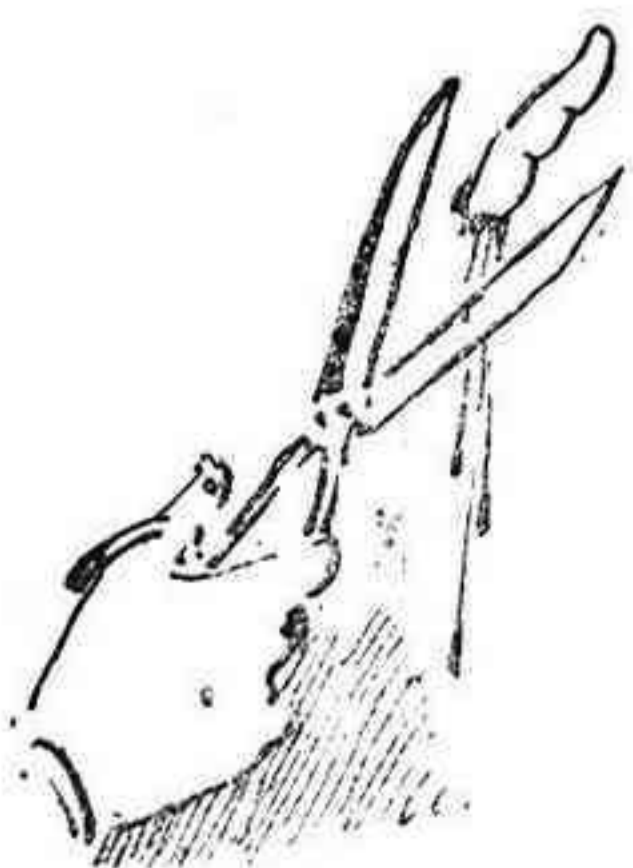
Los nuvis farán salat, per xo 'ls donan llit pintat.

Quan están á lo milló entra un mano á ferlos pó.

Tiro de coloms á pacte ab aixó s' acaba l' acte.

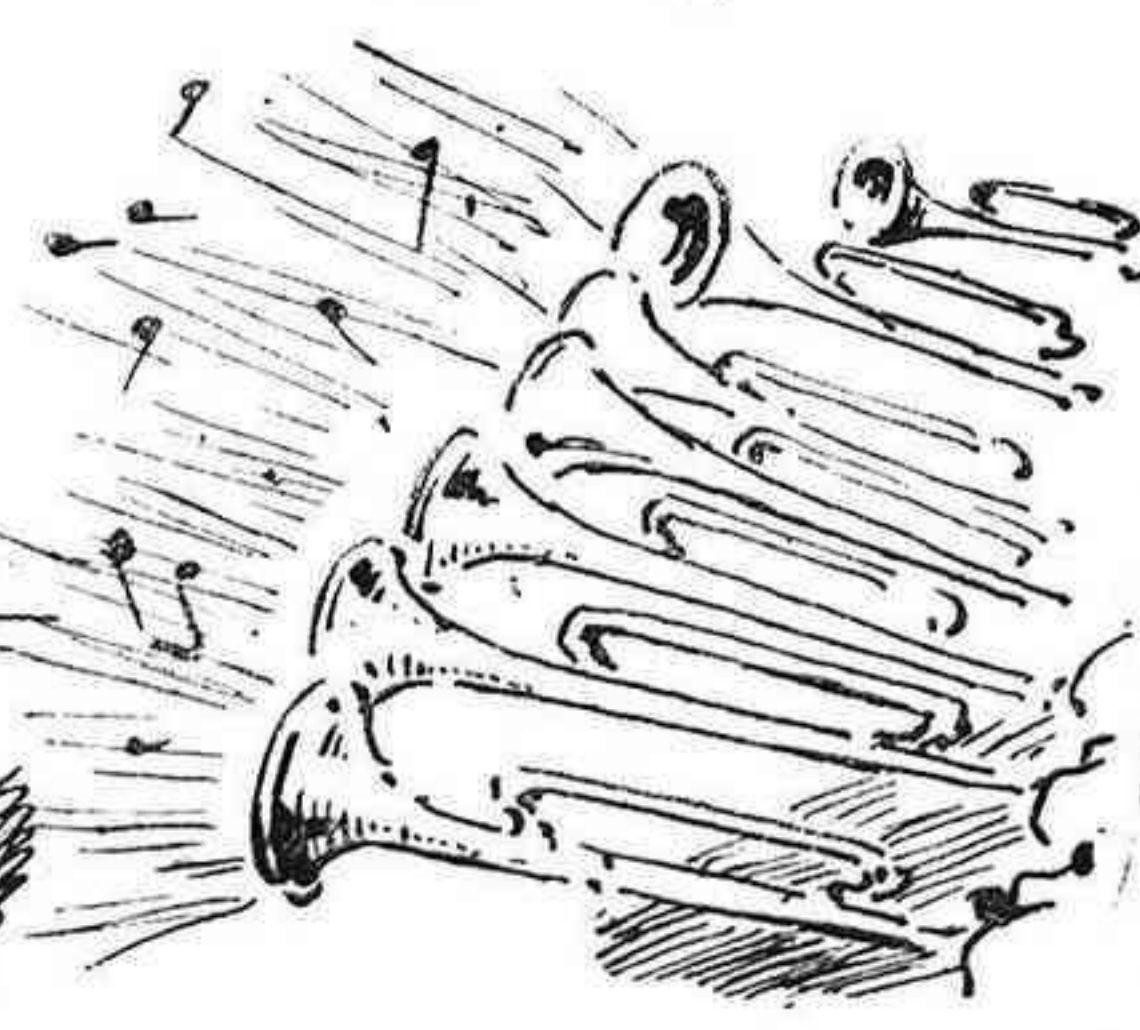
Diu que de tallarli 'l dit res l'hi hauria succehit.

EXECUCIÓ:—«Tocarás el violín con el sudor de tu frente.»
(WAGNER.—Génesis.)

Il signore direttore
¡Quin furore!... ¡Quin furore!...

E tutte quèlle trompette ¡quin diavoli d'espinguette!